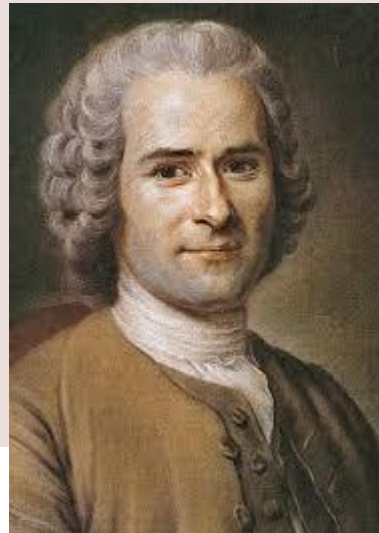
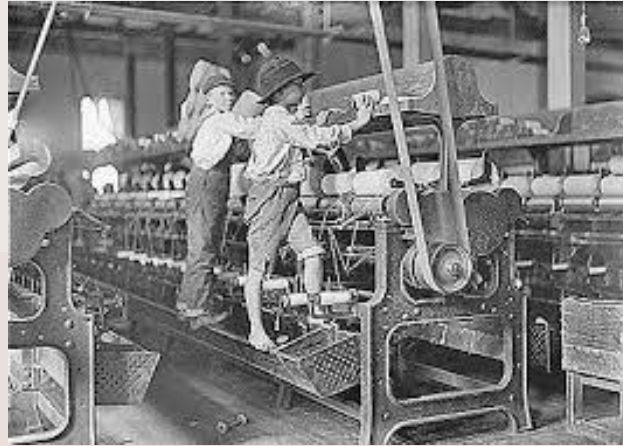
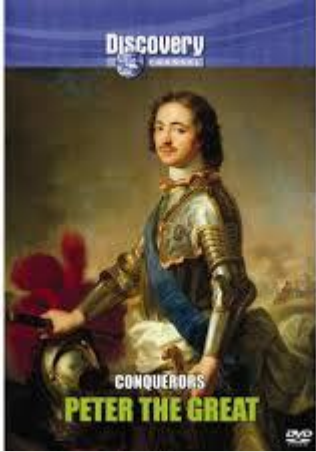

درس ۲ تاریخ دوازدهم

بخش دوم

جهان در آستانه دوره معاصر

اهم نکات درس: بخش جهان

جهان در آستانه دوره معاصر

وضعیت دوگانه و متضاد دوسوی عالم: **در شرق** دوران ضعف سه حکومت مسلمان و **در غرب**: شکوفایی دولتهای روسیه، فرانسه و انگلستان

ب) اروپا و آمریکا؛ انقلاب و استعمار

- ۱- انگلستان، انقلابی آرام برای نظام مشروطه؛
- ۲- ایالات متحده آمریکا در راه استقلال؛
- ۳- فرانسه، انقلابی برای آزادی و برابری؛
- ۴- انقلاب صنعتی، دگرگونی جهان؛
- ۵- روسیه در مسیر توسعه طلبی نظامی.

الف) حکومتهای مسلمان در گرداب مشکلات

- ۱- عثمانی، مرد بیمار اروپا؛
- ۲- گورکانیان هند اسیر استعمار غربی.

۱- عثمانی، مرد بیمار اروپا

قلمرو عثمانی

- ✓ تنوع اقوام و ادیان و مذاهب
- ✓ سیاستهای خشن و نادرست عثمانیها در برخورد با اقلیتهای قومی و مذهبی
- ✓ دخالتهای زنان حرمسرا در امور کشوری
- ✓ فساد سران سپاه
- ✓ دخالت اروپاییان در امور داخلی عثمانی

• دلایل ضعف عثمانی

• چرا عثمانی مرد بیمار اروپا نام گرفت؟

۲- گورکانیان هند اسپر استعمار غربی

تاسیس حکومت گورکانیان در هند و تاثیرات آن: ← گسترش اسلام و زبان فارسی در هند

دلایل ضعف گورکانیان:

✓ اختلاف و دشمنی میان هندوها و مسلمانان

✓ سوء مدیریت و ضعف شاهان

✓ دسته بندی و توطئه های درباریان

✓ ورود استعمارگران به این سرزمین ←

نکات مهم:

□ نخستین استعمارگران: اسپانیا و پرتغال

□ استعمارگران بعدی: فرانسه، هلند و

انگلستان

□ کمپانی هند شرقی

□ امپراتریس هند و بریتانیا

ب) اروپا و آمریکا؛ انقلاب و استعمار

سه انقلاب سیاسی مهم اروپا و آمریکا بعد از دوره رنسانس

انقلاب انگلستان برای مشروطه

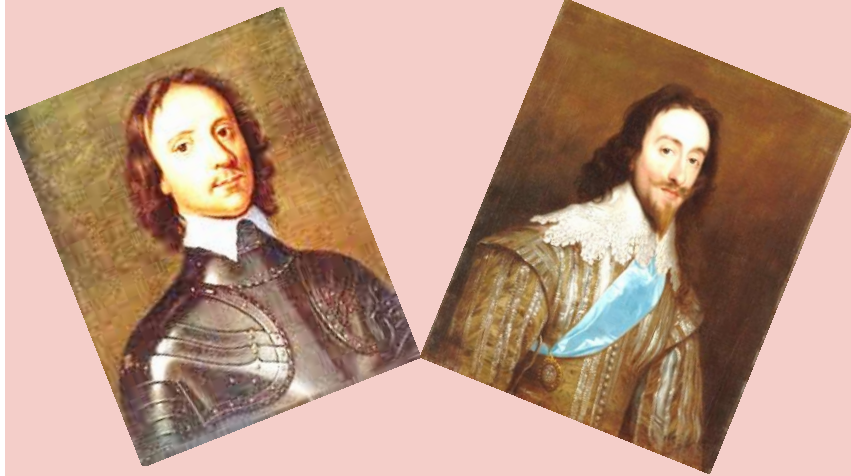
انقلاب استقلال آمریکا

انقلاب فرانسه

انقلاب صنعتی، دگرگونی جهان

روسیه در مسیر توسعه طلبی نظامی

۱- انگلستان، انقلابی آرام برای نظام مشروطه

❑ جدال پادشاه (چارلز یکم) و پارلمان (کرامول)

❑ دوره ریاست جمهوری در انگلستان

❑ احیای مجدد نظام سلطنت

❑ انقلاب باشکوه ← بزرگترین دستاورد این انقلاب: منشأ الهی سلطنت نفی و مجلس منشأ قدرت و تعیین کننده اختیارات پادشاه شد.

❑ دوران حکومت ویکتوریا

نقشه انگلستان

۲- ایالات متحده آمریکا در راه استقلال

سیزده ایالت مهاجرنشین آمریکا

چرا آمریکاییان خواهان استقلال شدند؟

مالیات های سنگین

تحریکات فرانسویان

جنگ با انگلستان

رهبر آمریکا: جورج واشنگتن

پیشروی به سوی غرب و کشتار وسیع سرخ پوستان

تصاحب زمین ها، استفاده از نیروی کار بردگان و رسیدن به توسعه سیاسی و اقتصادی

آمریکا پس از استقلال

نقشه آمریکا

۳- فرانسه، انقلابی برای آزادی و برابری

وضعیت فرانسه در قرن ۱۸

سه طبقه در جامعه فرانسه قرن ۱۸:

الف. طبقه ممتاز شامل اشراف و زمین داران بزرگ

ب. طبقه متوسط که اغلب تحصیل کرده بودند و مشاغلی همچون وکالت، نویسندگی،

طبابت، روزنامه نگاری و تجارت

پ. طبقه فقیر جامعه که در این زمان جمعیت بسیار زیادی بودند و بار اصلی مالیات ها

و خدمات نظامی بر دوش آنان بود

عوامل شکل گیری انقلاب فرانسه

ورشکستگی اقتصادی و ضعف سیاسی و نظامی

مشکلات اجتماعی و نارضایتی طبقه متوسط و فقیر

تحولات فکری جامعه فرانسه تحت تاثیر نهضت روشنگری

دایرةالمعارف نویسان که بودند؟

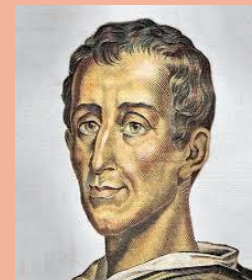
ولتر: اطاعت انسان از عقل و مبارزه با خرافات

ولتر

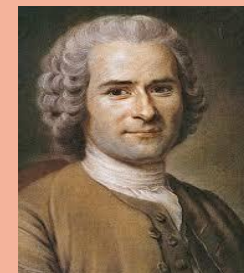
مونتسکیو: از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع میکرد

مونتسکیو

روسو: تاکید بر اهمیت انتخابات و حکومت حاصل قرارداداجتماعی

روسو

پیروزی انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ و رویدادهای بعد از آن

۷. کودتای ناپلئون
و قدرت یابی وی

۶. پیروزی های
ناپلئون در جنگ و
محبوبیت وی

۵. وحشت کشورهای
اروپایی از انقلاب و
جنگ با فرانسه

۴. اعدام لوئی ۱۶ و ملکه
ماری آنتوانت

۱. آغاز انقلاب: حمله
به زندان باستیل

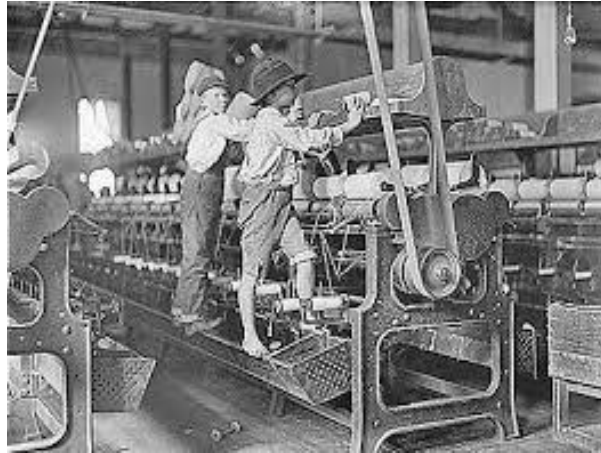
۲. امضای قانون اساسی
و پذیرش مشروطه
توسط لوئی ۱۶

۳. عزل لوئی ۱۶ و
برقراری نظام
جکهوری

۴- انقلاب صنعتی، دگرگونی جهان

کشورهای اروپایی در نتیجه
صنعتی شدن به چه عواملی نیاز
داشتند؟

- نیاز به مواد اولیه
- نیروی کار ارزان
- بازار فروش محصولات
- سرمایه مادی فراوان
- حمایت دولتها

انقلاب صنعتی چیست؟

- ✓ تا اواخر قرن ۱۸م عامل اصلی تولید نیروی بازوی انسان بود.
- ✓ انقلاب صنعتی یعنی استفاده از نیروی محرکه آب و بعد بخار به جای نیروی انسان
- ✓ انقلاب صنعتی از انگلستان و با اختراع و تکمیل ماشین بخار آغاز شد.
- ✓ نخستین تحول در صنعت نساجی و سپس در کشاورزی و حمل و نقل.....ایجاد شد.

پیامدهای انقلاب صنعتی

پیامدهای دیگر انقلاب صنعتی:

- ✓ تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی
- ✓ موجب قدرت و رفاه بیشتر اروپاییان شد
- ✓ گسترش بی رویه شهرها
- ✓ رشد سریع جمعیت
- ✓ به وجود آمدن فاصله طبقاتی
- ✓ به وجود آمدن نارضایتی اجتماعی و اقتصادی ایجاد آلودگی های زیست محیطی

دو پیامد اقتصادی-اجتماعی انقلاب صنعتی:

(الف) گسترش استعمار و غارت کشورهای

آسیایی و آفریقایی،

(ب) افزایش استثمار و بهرهکشی از

کارگران (در داخل اروپا).

۵ - روسیه در مسیر توسعه طلبی نظامی

□ یکی از برنامه های پتر برای قدرتمند شدن روسیه :

گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد برای کسب منافع تجاری و سیاسی

□ تلاش جانشینان او:

اقدامات نظامی وسیع در نواحی شرقی اروپا و حوزه دریای بالتیک و خزر و سیاه

□ اقدامات پتر کبیر برای قدرت یابی روسیه:

✓ استخدام کارشناسان اروپایی

✓ تاسیس مدارس و دانشگاه های جدید

✓ تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی

پرسش های نمونه

1. به نظر شما انقلاب شکوهمند انگلستان چه تأثیراتی بر اروپای قرن هجدهم گذاشت؟
2. علل اجتماعی – سیاسی و فکری و فرهنگی انقلاب بزرگ فرانسه چه بود؟
3. انقلاب صنعتی چه آثار و پیامدهایی داشت؟

تهیه و تنظیم:

رضوان نعمتی

دیپارتمان فرهنگ ناحیه ۴ اصفهان

سال تحصیلی ۹۸-۹۷